

Rovfuglegruppens årsmøde på Fangel Kro 28. oktober 2023

Deltagere: Per Ekberg, Luise Ekberg, Steen Kryger, Jørgen Terp Lauersen, Jan Tøttrup Nielsen, Lars Fenger Nielsen, Per Rasmussen, Kurt Storgaard, Jeff Preston, Iwan Bergholdt, Søren Jensen, Flemming Jacobsen, John Holm, Jørgen Staun.

Gæster: ingen

Afbud: Charlotte Moshøj, Kim Fischer.

Referent: Steen Kryger.

Ordstyrer: Jørgen Terp Laursen

Valg til styregruppen: Alle er på valg hvert andet år. Altså i lige år.

Per Ekberg bød velkommen til årsmødet.

Start: Hans Erik Jørgensen, som døde på dagen for vores sidste årsmøde, blev mindet med 1 min stilhed. Hans Erik har udført et stort arbejde i sin tid i Rovfuglegruppen.

På grund af afbud fra to oplægsholdere var der en del ændringer i programmets afvikling, som ses af nedenstående.

10:15-11:00: **Henvendelse fra Jacob Jensen, chef for Naturafdelingen, DOF vedr. et samarbejde mellem Danmarks Jægerforbund, Dansk Ornitologisk Forening og Danske Herregårdsjægere.**

Per Ekberg orienterede om et projekt, hvortil der er bevilget 1.966.000 kr. fra 15. Juni Fonden.

Projektet er ikke færdigbearbejdet eller offentliggjort, så vi vil høre mere senere, **og er derfor indtil videre helt fortroligt og må ikke deles/nævnes udenfor Rovfuglegruppen.**

Projektet er planlagt til afvikling fra afvikling efterår 2023 og afsluttes i 2025. Der er planlagt en del aktiviteter, som involverer Rovfuglegruppens medlemmer. Vi får nærmere oplysninger herom, når der er en detailplanlægning.

Projekterne er specielt centreret om duehøgen, som muligvis ikke er undersøgt lige grundigt i alle kvadrater i Atlas III projektet, da en del områder er private og derfor ikke har været mulige at undersøge. Det vil det nye projekt råde bod på.

Samtidig er formålet også at nedbryde fordomme mellem de involverede foreninger, hvorfor man regner med at foreningerne skal samarbejde om projekterne.

Herudover indsamles også viden om Ravn, Rød glente og Stor hornugle. Der er bevilget penge til projektet, men med de mange opgaver der er skitseret, kan pengene hurtigt blive brugt, mente nogle fra Rovfuglegruppen.

Jacob Jensen har foreslået opsætning af webcam ved duehøgerede, da det ikke har været prøvet før, og vil høre Rovfuglegruppens stillingtagen til dette. Der var tilslutning til det.

- 11:00-11:15 **Præsentation af de nye medlemmer af gruppen v. Lars Fenger**
Nye medlemmer var Søren Peter Jensen, Flemming Jacobsen og Iwan Bergholdt fra Koldinggruppen.
Alle gav en kort præsentation af sig selv.
- 11:15-12:00 **Vi gennemgår artiklen i DOFT og ser på status 2023 v. Jan Tøttrup Nielsen.**
Jan lagde op til drøftelse af vores artikel i DOFT i anledning af 50-års jubilæet og fremlagde resultaterne af årets rovfugletællinger i 2023.
Tallene for de almindelige rovfugle, der ligger til grund for artiklen, blev gennemgået og godkendt. Jan fortalte at han havde set mange fugleinfluenzaramte musvåger i år.

Frokost

- 13:10-15:40 **Opsamling på Kolding gruppens registreringer over 50 år v. Kurt Storgaard.**
Kurt causerede humoristisk om censusområdet historie og opstarten med deltagerne Per Bomholt, Finn Birkholm Clausen og Lars Ulrik Rasmussen.
Kurt gennemgik de forskellige rovfuglearter art for art, som er registreret uden afbrud i 50 år.
Det er et imponerende arbejde, der er udført gennem årene, og som har resulteret i ufattelige mængde data af ynglepar, kuld størrelser, pluk, individ identifikation ud fra fældefjer og aldersfordeling af ynglefuglene.
Et nyt indslag i Koldings rovfuglefauna er lærkefalken, som har fået forkærlighed for at yngle i kragereder i højspændingsmaster.
Data kan læses i jubilæumsskriftet DOFT, men man kan håbe på, at de mange data vil resultere i flere artikler.
Kurt blev opfordret flere gange til at frigive gruppens data vedr. ungesucces/kuld størrelser til Jan Tøttrup, med henblik på en artikel til DOFT vedr.

de samlede ungedata for Danmark. Hvis Koldinggruppens data ikke er med, vil artiklen ikke kunne skrives, da disse data fylder meget i det samlede billede.

Kaffe

15:40-17:05

Fiskeørn v. Luise Ekberg

Luise gennemgik ynglesuccessen for Fiskeørnene i Danmark gennem årene og uddybede de enkelte territorier. I alt 103 unger er fløjet fra rederne i Danmark fra start i 1994 til og med 2023. Der har gennem tiden været 6 territorier, hvor der har været bygget rede, men aldrig har været ynglesucces. I 2023 har der været 9 besatte territorier, men der har kun været ynglesucces i de 5 reder, hvor der i alt er 8 udflyjende unger.

Data fra Vandmosen, Grib Skov: Æglægning er varieret fra 10 – 22 dage fra hunnens ankomst til første æg lægges. Rugetid 36- 42 dage.

Luise viste flere voldsomme eksempler på forstyrrelser ved reden i Vandmosen i Grib Skov, hvor Naturstyrelsen har besluttet ikke at forbyde adgang, men nøjes med at henstille til publikum om ikke at færdes i området, som tidligere var afspærret med et forbud.

Det har betydet langt flere forstyrrelser af Fiskeørneparret.

Luise har undersøgt forskelle på ynglesuccessen i private skove versus offentlige skove, og generelt er ynglesuccessen større i privat skov frem for offentlig skov og der er signifikant forskel på, hvor tit fiskeørnene får 3 unger i et kuld.

Det kunne tyde på, at det har en betydning for fiskeørnenes ynglesucces, hvor mange forstyrrelser og hvor meget færdsel, der er i områderne, hvor det i statskovene er tilladt at færdes uden for stier og veje døgnet rundt i modsætning til de private skove.

Luise har sammen med Erling Krabbe, DOF, Jens Lykkebo, redekoordinator for Havørn, og Søren Mark Jensen, DN Hillerød d. 23. april 2023 afsendt klage til Miljøstyrelsen over Naturstyrelsens beslutning, men der er endnu ikke kommet svar trods fire rykkere.

Luise efterlyste ideer til fremtidig handleplan for fiskeørn, hvis svaret fra Miljøstyrelsen er negativt. En mulighed er er klage til EU over den mangelfulde beskyttelse.

17:05-17:25

Ravn versus Duehøg v. Jan Tøttrup Nielsen

Jan fortalte om top prædatorerne: Stor hornugle, kongeørn og ravn, og deres indbyrdes påvirkning af hinanden og evt. ynglesucces, samt påvirkning af deres redeplacering.

Før 1989 var det duehøgen, der påvirkede især spurvehøgen, men også tårnfalke.

I Vendsyssel kom Ravnene først i 1989, i 1994 stor hornugle og til sidst kongeørn i 2004-2005.

Disse tre arter har haft en kraftig påvirkning af antal og fordeling af de resterende rovfuglearter.

Problemet er enten direkte prædation, fødekongurrence eller konkurrence om ynglehabitat, samt stresspåvirkning.

Jan fortalte en chokerende historie om et par stor hornugles udryddelse af 29 musvåger og en duehøg på en ynglesæson.

Rykker der kongeørn ind i en skov, forsvinder de andre arter også.

Bestanden af ravn er eksploderet i Jan's område, og da den yngler i bøg, og er meget territorial, påvirker det musvågen og duehøgen i redebeplantningerne.

Rød glente er ikke så påvirket af ravn, muligvis fordi ravnene holder ubudne gæster væk, men de interagerer ikke.

Per har ca. 15 par ravn i Grib Skov, men har ikke observeret problemer. Til gengæld tager grågås duehøgens gamle reder.

17:25-17:50

Vildtkamera Kongeørn v. Jan Tøttrup Nielsen.

Jan viste en meget underholdende billedserie om opsætning af vildtkamera i kongeørnereder, og de spændende oplysninger, man får ud af den kontinuerlige overvågning af rederne.

Primære formål var registrering af fødedyr, og ungers og voksne fugles adfærd på reden. Desuden registrering af mærkede fugle.

Der kom en del tips og tricks, hvis andre vil opsætte kamera.

Der er også set ubudne gæster som havørn, tidligere unger samt skov- og husmår.

Nogle gange blev der fotograferet adfærd, så som en unges aflivning af en yngre unge.

17:50-18:00:

Afsluttende debat.

Fugleinfluenzaens påvirkning af især musvåge blev omtalt med eksempler fra de forskellige områder.

Der var drøftelse af årsmøde datoer i fremtiden, og det blev foreslået at bibeholde den sidste lørdag/søndag i oktober.

Forslag til næste år.

- Kurt vil gerne fortælle om sine studier af fældefjer.
- Invitation til formanden for Herregårdsjægere vedr. deres syn på rovfugle og deres dagligdag.

- Orientering om/deltagelse i projektet mellem DOF, Herregårdsjægerne og Danmarks Jægerforbund.
- Evt. Kim Fischers oplæg, som vi ikke fik i 2023.
- Kim Skelmosen vil gerne komme til næste år? og fortælle noget mere om havørn.
- Lars Malta og droner.
- Måske Thomas Bregnballe skulle fortælle om havørn og skarv.
- Charlotte Moshøjs oplæg, som vi ikke fik i 2023.

Links:

Alle opfordres til at supplere med interessante links!

HUSK at indsende årsresultaterne til Jan Tøttrup, så han kan få tallene registreret.

Mailadresse: **rovfuglegruppen.dof.dk**, når ud til alle medlemmer af gruppen samt Knud Flensted og Hans Meltofte.